

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Sjonistycznej w Tarnowie.

PRENUMERATA:	
Miesięcznie	Zł. 1 10
Kwartalnie	Zł. 3 30
Półrocznie	Zł. 6 60
Rocznie	Zł. 13 20
Prenumerata zagraniczna miesięcznie	zł. 1 50

Konto P. K. O. 410 288.
Redakcja i administracja: ul. Nowy Świat 20.
Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 po południu.
Rękopisów nie zwraca się.

OGŁOSZENIA:	
Strona	Zł. 200—
1/2 strony	Zł. 100—
1/4 "	Zł. 60—
1/8 "	Zł. 30—
1/16 "	Zł. 15—
1/32 "	Zł. 8—
Przed tekstem 100 proc. drożej.	Drobne za słowo 10—

Rok IV. Tarnów, piątek dnia 5 czerwca 1931 r. Nr. 22.

Wiecej odpowiedzialności.

W przededniu wyborów na XVII Kongres Sjonist.

1. Po raz XVII staną sionisci całego świata przed urną wyborczą, aby wybrać delegatów na Kongres. Wybierają sionisci, a właściwie wszyscy Żydzi. Bo sjonizm jest wyrazem interesów i dążeń całego żydostwa, bo Kongres sjonistyczny obraduje na jej wyznaczeni sprawami wszystkich Żydów.

Jedną z rzeczy Żydzi mamy troszkę. Jeden mamy wspólny cel. Odbudować chemię Erec Izrael. Stworzyć chcemy Żydowską Siedzibę Narodową o takich podstawach prawnopublicznych, które są warunkiem samodzielnego bytu państwowego.

2. Organizacja sjonistyczna jest państwem żydowskim w drodze. Jesteśmy dopiero w drodze, a już nawiądzają nam wszystkie choroby dziecięce, które też znamionają wszystkie narody niepodległe o własnej państwowości. Jeszcze nie skrytawizowały się nowe formy naszego życia gospodarczego na własnej ziemi, a już rozgorzała walka między zwolennikami różnych metod kolonizacyjnych.

Jeszcze glosuwy kramarz, inteligent czy rzemieślnik nie przedziurzył się całkowicie w robotnika o pełnej świadomości proletariackiej, jeszcze chałc glosuwy walczą z psychologią i mentalnością glosuwa, — a już wre walka klasowa między „burżuazją żydowską” a „proletariatem” żydowskim.

A tymczasem obie strony są dopiero „w drodze”. Ledwo ukazał się lekki odbłask nowego jutrzeńki naszej, a już toczy się bój o ostateczne sformułowanie naszych dążeń, choć cel nasz jest tak jasnym i dla każdego zrozumiałym. Herzl skonkretyzował nasze marzenia i nasze sny. „Judenstaat” Herzla jest wyrazem owej konieczności historycznej, która jest źródłem naszego zapału i naszego przywiązania do ziela palestyńskiego.

3. Złaczysz nas więc „Judenstaat” Herzla, Cóż więc nas oddziela? Co nas pecha do oddzielnych grup i frakcji?

Jesteśmy nerwowi. Podział na frakcje ma tło wybitnie psychiczne. Programem w niczem się nie różnimy.

Wszystcy zgodni jesteśmy co do tego: że Anglia nas oszukuje, że nasz stosunek do Arabów wymaga roztropnej i rozważnej polityki, że nasza polityka finansowa i gospodarcza musi być przystosowana do wielkich naszych zadań i możliwości, że Agencja Żydowska zawiodła nasze nadzieje, — ale nie wszyscy chcą nosić to ciężkie brzemie odpowiedzialności

za całość dzieła palestyńskiego i organizacji sjonistycznej.

Czy jeżeli jest się niezadowolonym z Weizmana, to należy już tworzyć odrębną frakcję czy grupę rewizjonistyczną? Czy jeżeli ktoś chce, by w budżecie Org. Sjon. uwzględniano w większej mierze potrzeby religijne, należy już tworzyć odrębną organizację mizrachistyczną? A ktoś to występuje przeciw postulatowi szluszyn robotników żydowskich w Erec? Pod jakim to hasłem zgrypować się lewicą sjonistyczną w jednym bloku wyborczym? Grupy te walczą ze sobą, a tymczasem ciężar pracy spoczywa na barkach ogólnych sjonistów, którzy za całość spraw sjonistycznych są odpowiedzialni.

O ile faktem jest, że frakcje istnieją i przed wyborami na Kongres sjonistyczny rozwijają jaką taką działalność, to również stwierdzić należy, że w ciągu całego czasu poprzedzającego wybory na Kongres, frakcje żadnego prawie udziału we właściwej pracy sjonistycznej nie biorą.

4. XVII Kongres sjonistyczny musi sprowadzić zmianę w tym kierunku. Musi się stworzyć ową wspólnotę pracy między różnymi ugrupowaniami sjonistycznymi, bo więcej jest punktów stycznych, niż rozdzielających wszystkie te grupy.

Stworzenie silnej, zwartej organizacji sjonistycznej jest nakazem chwili. Trwałe podstawy dla takiej organizacyjnej budowy będą gwarancją, że ruch sjonistyczny poprzez wszystkie przeszkody i przeciwności zdobędzie coraz szersze warstwy żydostwa do współpracy na realizacji sionizmu.

Tylko strzeżmy się przed zbytłą frakcyjnością. Wybieramy na Kongres Sjonistyczny sjonistów bez żadnej domieszki tej lub owej frakcyjki. Kongres rozłoży na frakcje, nie będzie zdolny do pracy. A czeka obecny Kongres ciężka, pełna odpowiedzialności praca.

Sjonisci! XVII Kongres będzie miał decydujące znaczenie dla ruchu sjonistycznego.

Oby obrady XVII Kongresu owiane były ową atmosferą pojednania i chęcią stworzenia warunków dla wielkiej i owocnej, wszystkich jednocześnie pracy nad wielkim dziełem Odbudowy Palestyny i Odrodzenia Narodu Żydowskiego, — narodu o własnym warszawie pracy, własnej kulturze i własnej państwowości na własnej ziemi w Erec Izrael.

Pod tem hasłem idź do wyborów ogólni sjonisci. Oto program listy ogólnosjonistycznej Nr. 5 z naszym ukochanym wodzem Drem Thonem na czele.

Dr Chomet.

Dr Norbert Salpeter.

Rumowisko podatkowe.

I. Ustawy i okólniki.

Ciekawym jest znanie, powtarzające się rokrocznie jawiło się, co by wymiarów podatkowych to tu, to tam, samorzutnie występują protesty przeciw „ruiniującemu wymiarom”. W pierwszej chwili podobne protesty wymyślały osłupienie. Działają to już niktogo nie dziwi. Przyszliśmy już od strąków kupieckich we formie zamykania sklepów, poprzez masowe publiczne zgromadzenia, dzisiaj znajdujemy się już w stadium wypowiedziania robotnikom i urzędnikom posad, Zaczęło się od sklepów, a kończy się na zamykaniu stałem czy dorywczym warszawach fa-

brycznych.

Mnie osobiście dziwi niepomierne, że ten rozwój wypadków pozostawia sferę rządową zupełnie bez ważenia. A niepomietem w tem wszystkim jest to, że sferę handlowo-produkcyjną przekonane są o beznadleżności wszelkich zabiegów za zianą narzucanych ciężarów, że zatem mimowolnie stwarza się wśród nich typowy podkład rozprężenia wytwarzającego doskonałą atmosferę, w której rodzą i rozwijają się wszelkie hasła o radykalniejszym zabarwieniu.

Naszym system podatkowy jest zły. Ale gorszym,

Wezwanie.

Doszło do naszej wiadomości, że p. DAWID BRAM rozgłasza o nas wieści, uwłaczające naszej czci.

Wzywamy przeto p. DAWIDA BRAMA, by do dni 8 publicznie cofnął powyższe kalumnie, ile że w przeciwnym razie wystąpimy przeciw p. DAWIDOWI BRAMOWI na drogę sądową.

Józef Grünberger, Oszias Wurzel.

stokroć gorszym jest nasz system polityki podatkowej, ta praktyczna strona problemu, Okólniki Min. Skarbu kłócą się z rozporządzeniami wykonawczymi tegoż Ministerstwa, te zaś stoją w rażącym sprzeczności z ustawami podatkowymi, a narazem z interpretacjami najwyższej magistratury sądowo-administracyjnej, a więc z judykacjami Najwyższego Trybunału Administracyjnego. To sprzeczność, z taką dżinną wszystkim pieczołowitością hodowane doprowadzili do tego, że u nas nie obowiązują więcej ustawy, lecz — okólniki Min. Skarbu. Należy już jasno i wyraźnie wyciągnąć konsekwencje — mówię to pod adresem władz skarbowych — i powiedzieć: u nas niema ustaw, są tylko okólniki, które wiażą. Dla płatników, ta świadomość jest bezspornie wysocze denerwująca. Widzą, że ich zdolność płatnicza oceniana jest nie wedle ich możliwości płatniczej, lecz od czynników, stojących zdala od życia gospodarczego, że w miejsce sprawiedliwości prawnej wysunął się na pierwszy plan czynnik autokratyczny, akt łaski. To jest demoralizujące, bo razca ciemne światło na całą procedurę podatkową. I stało się to, co było do przewidzenia. Między skarbem a płatnikami zamiast współdziałania rozgorzała ciecha walka, potrzeby skarbu natrącają na coraz silniej występujące opóźnienie u płatników, bo ostatecznie potrzebem skarbu przeciwstawiają płatnicy, tak jak się dzisiaj sprawa przedstawia, obronę swego minimum egzystencji gospodarczej.

II. Zaległości podatkowe.

Trudną jest rzeczywiście rola urzędników skarbowych. Wiązani dyspozycjami Ministerstwa Skarbu, nastawiają wysokość obciążenia nie wedle faktycznych danych, jakie mają o płatnikach, lecz wedle kontyngentów podatku, jakie mają ściągnąć. To prowadzi do stanu, że władze skarbowe zatracają związek z życiem, wytwarzając niemiastewną atmosferę wokół siebie. Aby kontyngentowi zadłość ucylnić, wymierza się podatki wodze cyfr fikcyjnych. Fikcje stwarzają naturalnie wzrost zastraszających fikcyjnych zaległości podatkowych. Zaległości kary

HOTEL ASTORIA

(dawniej Hotel Soldingera)

został już otwarty po zupełnem odnowieniu, pokój piękne, czyste z zimną i gorącą wodą, higieniczne, zaspokajają życzenia najwybredniejszych podróżnych. — Restauracja i kawiarnia cały dzień otwarta.

Bufet doskonale wyposażony.
Ceny nader przystępne.

ZARZĄD.

za zwłokę i kosztą egzekucyjną, że znowu zarządzenia Ministerstwa za przyczynieniem siły egzekucyjnej, to znów bezwzględne licytacje, kasujące niedojmone płatnika. Efekt jest ten, że wobec braku możliwości ściągnięcia podatków, płacić muszą ci, którzy jeszcze na powierzchni się trzymają — za siebie i za płatników nieściągniętych. Innymi słowy — o wysokości obciążenia każdego płatnika decyduje wyłącznie tylko stan kasy skarbu. A ponieważ na stan kasy wpływa netylko źródła podatkowe, lecz też i gospodarka przedsiębiorstw państwowych, przeto gdy te nieudolnie prowadzone wykazują deficyty, na wysokość obciążenia płatnika wpływa też pozabawiona kupieckiej inwestycji biurokracja przedsiębiorstw państwowych. W ten sposób się składa, że poszczególne podatki nakładane są bez względu ze sobą, dochód nie jest mierzony obrotem, a obrót dochodem, płatnik rozkładany zostaje na szereg najmniejszych dla siebie części, przeglądając się w lustrze wymiaru za podatek obrotowy nie poznaje realnie swego odbicia płatnik podatków dochodowych. Należy mieć tylko humor, by zdrowiem tej filozofii nie przepłacać. Do prawdy, nie jest wskazanym z teoretycznego punktu widzenia, żeby głęboko wgłębiać się w tę zawiłą matematykę skarbową.

III. Strony podatkowe.

Alie jedno jest niewątpliwie wskazanem — zastanów się nad tem, że przy przypadkiem nie dochodzimy tą drogą do absurdu. Władzom skarbowym daly ustawy podwójną rolę do spełnienia: rolę czynnika ściśle rejestracyjnego, a mianowicie rejestrującego poszczególne dane, dotyczące dochodów czy obrotów płatnika, a le zarazem rolę czynnika sądowego, rozstrzygającego, by sprawiedliwość ustawowej stało się zadość. Płatnikowi przypada też podwójna rola, a mianowicie: raz rolę czynnika kontrolującego rejestrowane przez władze wymiarowe fakty, a nadto czynnika współdziałającego przy wymiarach. I właśnie te zasady podstawowe zostały praktyką życia przekrośzone. Wymiar są narzuca, a procedura podatkowa, otoczona nimbem tajemności doprowadzona do perfekcji. W nakazach płatniczych uisunięto rubrykę ile zeznano do podatku w tym zdanie się celu, by móc na skutek rekursów nakładać dodatkowe wymiary. Alie płatnik przy wymiarach nie współdziałał, ani władze skarbowe nie sądziły. Rozkaz, panuje dzieje, i w ten koniec!..

IV. Sady skarbowe.

A jednak z tym rozwojem praktyki podatkowej pogodzić się nie można, właśnie dlatego, że władze skarbowe przeoczyły niestety swoją rolę czynnika nie tylko sądowego. Interpretacja ustaw opiera się na wyraźnym przekroczeniu ustaw. Gdyby to były czasy przedwojenne, a państwo trzymało się ściśle granic swego działania, policja państwa rozumiała było „wszystko dla państwa, t. zn. dla obywateli”, wówczas nawet okólniki Min. Skarbu byłyby do wytrzymania. Ale dzisiaj państwo objęło rolę kontrolną do tego stopnia, że właściwie niewiadomo, gdzie kończy się interes państwa, a zaczyna interes prywatny, — wszystko dla państwa, to znaczy wszystko dla symbolu, choćby z największymi ofiarami obywateli, — tu, moim zdaniem, musi być stworzony czynnik, któryby samowolnej interpretacji kros położył. Tu musi przestać działać czynnik administracyjny, a winien wystąpić czynnik od niego niezależny, t. j. sąd. Tu musi być utworzona instytucja, która by władzę administracyjnej narzucała ściśle granice, ustawami oznaczone, jak należy wyrazić uskutecznić, by te ofiary były możliwie najsluszniejsze. Jeśli nam płacić podatek mitylko na utrzymanie drogi i szpitali, na siłę zbrojni i policję, ale na pokrycie deficytów przedsiębiorstw państwowych, na zasilenie mojej pieniadzi banków państwowych, na poparcie kredytów przez skarb udzielanych i to wszystkim innym, a nie kupcom i t. p., to muszę bezwarunkowo mieć możność ustalić ściśle, ile mam w ramach obowiązujących ustaw płacić. Wówczas muszę przepisać ustawy tak formalnie, jak i materialnej natury być bezwarunkowo ściśle stosowane, a obrona interesów płatnika musi być ujęta w ramach najszybszych. Skarb powinien udowodnić, że wymiar podatku jest słuszny. Sam fakt, że należy świadczyć na rzecz skarbu, nie może decydować, ile płacić należy. Dlatego należy udostępnić obronę płatnika w ten sposób, by odwołania od wymiarów załatwione były przez sądami skarbowymi. To, co się obecnie dzieje, jest wszystkim innym, jak procedura podatkowa. Od dobrej lub złej woli urzędnika skarbowego zależy poprostu los płatnika.

V. Budżet państwowy.

I właśnie te wypadki, które na wstępie poruszyłem, powinny wywołać głęboki refleks wśród sier rządowych, nie wolno rozwijającego się odruchu lekceważący. Zanim jednak przystąpi się do opracowania wskazanej wyżej reformy, musi wreszcie rząd przystąpić do zmiany samej zasady budżetowania. Nie ulega dla mnie najmniejszej wątpliwości, że forma obrony wpływów skarbowych w ten sposób ujęta, by w ten lub inny sposób podwyższać ob-

ciążenia podatkowe, zawiodła na całej linii. Doszliśmy już do tego, że dzisiaj tylko przynies egzekucyjny pozostał jako jedyny środek napędzenia podatków. — Dlatego z całym naciskiem podkreślam: Zniżanie pensyj urzędniczych z jednej strony, przy równoczesnym naciskaniu coraz mocniej śrubę podatkowej, działa wyłącznie tylko na szkodę skarbu. Jedynym środkiem jest obecnie: zmniejszyć wydatki państwowe (etatyzm), wogóle ściśnięć znacznie budżet, bo obawiam się, że państwo wkrótce stanie przed tym problemem, przed którym stoją właściciele nowych domów: Nie będzie miał kto płacić czynszów, t. j. na utrzymanie domów. Nie będzie kto miał wkrótce płacić podatków na utrzymanie in-

stytucji państwowych. Nie jest to żaden frazes, lecz smutna rzeczywistość. Budować państwo kosztem zubożenia i proletaryzacji społeczeństwa znaczy to samo, jak budować pałace, ale nie mieć środków na utrzymanie tych pałaców. Cóż nam z tego, że np. podatek autobusowy wybuduje nawet cudne drogi autowe, jeśli nie będzie tych, którzyby byli w stanie zakupić auta na przejazd temi drogami. Bronić skarbu, to jest wydatków państwowych kosztem niszczenia źródeł dochodowych płatników, jest jednoznaczne z podważaniem skarbu. I byłoby to ostatecznie obojętne, gdyby nie stwarzało błędnego koła, skąd trudno znaleźć wyjście.

„Przegląd kupiecki” Nr. 16 z 29 maja 1931.

„Sprawozdanie”.

P. Dr Silbiger i jego adherenci widzą już dobrze, jak straszny w skutkach będzie okres rządów obecnego tymczasowego Zarządu kahalnego dla żydostwa tarnowskiego.

Chcąc się tedy uchronić przed gniewem społeczeństwa, które już teraz oburzone jest z powodu „tymczasowych rządów w kahalach” wpaśli „tymczasowi zarządcy” na koncept i usiłują przedstawić gospodarce poprzedniego kahału w jak najciemniejszych barwach, sądząc, że w ten sposób znają podstawę do twierdzenia, że właściwie nie oni, lecz dawny Zarząd jest przyczyną tego zła, jakie oni na nasze miasto sprowadzają.

Zapomnieli jednak, że przekreśnieniem faktów daleko nie sądzi i że nasze społeczeństwo wie zbyt dobrze o tem, że wszystko, co ci „światoszkowiccy” podają i piszą, przyjąć się musi cum grano salis.

I tak więcej dzisiaj Dr Silbiger, że przy tego rodzaju gospodarce, jaką on prowadzi, świecić będzie zawsze kasa kahalna pustkami — i to mimo znacznych dochodów kahału — i dlatego pragnie on wzmocnić w społeczeństwo nasze, że przy wprowadzeniu go przez władze nadzorcze na „toteł komisarSKI” do naszego kahału, znalazł on w kasie kahalnej jedynie tylko 23 zł. 45 gr.

Pomijając na chwilę te okoliczności, że byłoby znacznie korzystniejszej, gdyby dawny Zarząd kahału był wydaty pieniędzy, które zostały, na cele pozytywne, aniżeli pozostawił je Drowi Silbigerowi, który niemi tak samo zarządzać będzie, jak wygo-spodarował swoim majątkiem, to musimy podnieść, co zresztą przyznaje i sam Dr Silbiger, że oprócz owych 23 zł. 45 gr. pozostawił dawny Zarząd naszego kahału w kasie Gminy wyznaniowej jeszcze także i kwotę 11,956 zł., a to w formie książeczki wkładowkiej Kasy Oszczędności miasta Tarnowa, opiewającej na kwotę 1,344 dolarów 56 centów amer. a oprócz tego także i bon spadkobierców bhp. Rappaporta, na który Dr Silbiger zaikasaował już 1000 zł., czyli że w rzeczywistości objał Dr Silbiger w chwili oddania mu kierownictwa naszego kahału nie jak pisze w swem sławnym „sprawozdaniu” 23 zł. 45 gr., lecz około 13,000 zł.

Boli p. Dr Silbigera jeszcze także i druga sprawa, a mianowicie, że dawny Zarząd z zaciągniętej w Kasie Oszczędności pożyczki w kwocie 8000 dol.

pozostawił mu jedynie tylko 1344 dol. 54 cent. amer.

Aby zmniejsić ten sam moment co wyżej, a mianowicie, że nie przyniosłoby to żadnej uimy przełożeniu dawnego Zarządu Gminy wyznaniowej w Tarnowie, gdyby nawet i prawda było, że pewną część z zaciągniętej w Kasie Oszczędności miasta Tarnowa pożyczki zużyto na pokrycie wydatków bieżących, o ile tylko nie mieszczą się w tych wydatkach kwoty. Zauważymy na własne prywatne cele, albo też na niepotrzebne druk, ogłoszenia lub karygodne subwencje dla macherów i partij politycznych czy też pseudoreligijnych, celem wywdzięczenia się im za oddane członkom Zarządu zaślugi, czy też celem ich skaptowania sobie na przyszłość.

Alie cóż, kiedy Dr Silbiger także i co do zużycia teje pożyczki w kwocie 8000 dol. podaje nieprawdę, gdyż cała pożyczka w kwocie 8000 dol. zużyta została na pokrycie wydatków inwestycyjnych, co wykazuje najlepiej następujący stan rzeczy.

Zaciągnięta pożyczka 8000 dol. amer., przeliczona na złote wynosi kwotę 71,200 zł.

Z tej sumy zapłacono przedwzyszczeniem na pokrycie kosztów, połączonych z zaciągnięciem teje pożyczki kwotę 984 zł. 50 gr., a na pokrycie procentów i rat kapitałowych, płatnych w czasie aż do ustąpienia dawnego Zarządu kwotę 2649 zł. 20 gr. i 7380 zł.

Na zapłatę p/au, zakupionego na rzecz Gminy wyznaniowej zużyto 32,000 zł., a nie jak „sprawozdanie” powiada 13,540 zł. 50 gr., a znowu na urządzenie rurowagi dla łaźni żydowskiej wydano około 10,000 zł., a nie jak czytamy w „sprawozdaniu” 5726 zł. 63 gr., o czem doskonale wieją Dr Silbiger i jego adherenci.

Wymienili oni zaś znacznie mniejsze sumy od

Ben Mordechaj.

Polityczne rymy.

Różnym już służył bogom,
Przyjacielom i swym wrogom,
Kłaniali się i w prawo,
W lewo i niezab brawo,
Nie intratna własna nacja,
Wiedź dewią jest: sanacja!

Intryga, fałsz, krzywe drogi —
Niewygodnych usuneli.
Kiedy kładił im pod nogi,
Sami rzędy do rak wzięli.
Spaskudzona własna nacja,
Oszukana też sanacja.

I złościwość i głupota,
Czarne duchy i niecnota
W swe ręce władze dostały,
Co potrafią, pokazyły.
Wstyd na tylko własna nacja,
Dumną nie jest z nich sanacja.

Wpadł w ratusza komnaty
Zwyciestwem upoiem,
Chcieli rzadzić jak przed laty,
Przyda się coś dla kieszoni.
Przeszkadza im własna nacja —
Na palce patrzy sanacja.
Skoro patrzą się na palce,
Inną pracę poszukali.
Po krótkiej cuchnącej walce —
Do kahału się dostali.
Tu gnieść mogą własną nacja,
By pokazać swą sanacja.

Inteligencji śmietana —

Inżynier c. k. Karola,
Pracowników tam grupa zgrana,
A najmocniejszy u czola,
Funduszy nie ma mieć nacja,
Mówi: „że tak chce sanacja”.

Bogobojni Agudysci,
Bobowa, Belz i Klausyści
Zochydzic chcą Słom kwiat.
Choć o sto lat zawrócił świat!
Czeri ta chwilę znoś nacja —
A czy musi sanacja?

Zdaje się, że przez przypadek
I jakieś omyłne słowa,
W miejsce, gdzie ma siedzieć głowa,
Teraz widoczny posładek.
Wypchnie go wnet własna nacja —
Czy potrafi też sanacja?

Piosenka ułańska B. B. B. B.

Krzywe nogi, nosa hak,
Dystynkcja i piękny gest,
Kawalerski to znał...
W siódle siedzieć dobrze jest —
Tam wygodnie się siada
Śpiwając pieśń nielada:

Ja kto pięknie, jak to ładnie,
Gdy sionista z kresła spadnie!
Cna Aguda się raduje,
B. B. B. B. potrątuje.
Żeby choć na długie lata,
Zatrąbią mu tra-ta-ta-ta!

faktycznie zawydatkowanych tylko dlatego, by ukryć przed publicznością część, a mianowicie kwotę 18.459 zł 50 gr, zapłaconą na poczet ceny kupna-sprzedaży, nabytego na rzecz Gminy wyznaniowej placu, oraz kwotę około 5000 zł, uiszczoną na poczet wynagrodzenia za rurociągi do łaźni żydowskiej, a które to obie kwoty, jako płatne jeszcze przed uzyskaniem pożyczki, wypłacono tymczasowo z bieżących dochodów kahalnych.

Gdy jednak nastąpił dzień staraniom i wpływo- wów ówczesnego Zarządu Gminy żydowskiej p. Dra Elrenfreunda Kasa Oszczędności miasta Tarnowa udzieliła Gminie wznawianej pożyczki we wysokości 8000 dol. amer., zarządziło ówczesne przełożeństwo Zarządu kahału, które w przeciwnieństwie do niektórych obecnych włodarzy kahalnych stało zawsze na stanowisku, że zaciągnięte długi musi się płacić, aby z tej pożyczki 8000 dol. przedewszystkiem zwrócono kasie kahałnej te 23.000 zł, jakie z niej pobrano na uiszczenie części ceny kupna na plac i na zapłacenie części wynagrodzenia za ułożenie rurociągu w owym czasie, kiedy Kasa Oszczędności pożyczki hipotecznej jeszcze nie wypłaciła.

Oprócz tego wydał Zarząd kahału z tej pożyczki 8000 dol. także i kwotę około 5000 zł na wynajmowanie nowego pieca w łaźni żydowskiej, oraz na częściowe przynajmniej pokrycie nową blachą dachu nad łaźnią żydowską.

Jedną dodaną wszystkie te wyżej wylizowane kwoty, przekazywamy się, że cała pożyczka w kwocie 8000 dol. amer., zaciągnięta w Kasie oszczędności miasta Tarnowa, zużyta została na cele inwestycyjne.

Jest oczywiście kłamstwem twierdzenie, jakoby dany Zarząd nie starał się o adaptację w posiadanych przez Gminę żydowską nieruchomościach, skoro każdemu prawie Żydowi wiadomo jest, że dopiero przed 2-ma czy też 3-ma laty zleciło przełożeństwo Zarządu dawnego kahału odswieżyć w całości dach nad budynkiem szpitalnym, oraz odnowić cały budynek szpitalny od wewnątrz, jakoteż częściowo odnowić parkan szpitalny przez sporządzenie betonowych filarów przy obrybach szpitalnych. Oprócz tego odnowiono kosztem kilku tysięcy złotych fasadę frontową Nowej Synagogi, a tak samo naprawiono dach nad Nową Synagogą. Odnowiono i podmurówano „Beth-Hamidras” przy placu Rybnym, a tak samo odnowiono fasadę i dach nad realnością Gminy Wyznaniowej, położoną przy ul. Polwarcznej i Nowej, jak również odnowiono i podmurówano ścianę oraz podłogę w synagodze im. Debory Wechsler.

Jak wzorowo gospodarowało przełożeństwo dawnego Zarządu, wynika przecież jasno ze samego „sprawozdania” Dra Silbigera.

W sprawozdaniu tem czytamy bowiem, że Gmina żydowska zadłużona jest dzisiaj na kwotę w łącznej wysokości 100.000 zł.

Z tej kwoty 100.000 zł. odjąć musimy przede wszystkim te 71.000 zł, które stanowią długoterminowy dług hipoteczny, zaciągnięty i faktycznie zużyty na cele inwestycyjne, a który spłacony być ma dopiero w ciągu jeszcze 9 lat.

Po odliczeniu od tych 100.000 zł. tej kwoty 71.000 zł., pozostałe jeszcze reszta w kwocie 29.000 zł., ale i ta kwota nie stanowi wcale poważniejszego prawa Zarząd kahału długu, skoro sam Dr Silbiger powiada w swem „sprawozdaniu”, że w tem mieszczą się już i rachunki bieżące z czasu jego rządów kahalnych, a które to rachunki bieżące wynoszą 16.000 zł.

Cały więc dług, jaki dany Zarząd kahału pozostawił po 10 latach owej pracy wśród ciężkich warunków i stosunków i to już po wydaniu dziesiątek tysięcy na różnego rodzaju inwestycje, na remonty budynków i cementarza, oraz i na różnego rodzaju subwencje dla instytucji filantropijnych i społecznych, wynosi zaledwie 13.000 zł. wedle zestawienia samego Dra Silbigera, przyczem jeszcze należy pamiętać o tem, że na pokrycie tych 13.000 zł. pozostawił dany Zarząd wymierzone a nieściągnięte podatki w ogólnej kwocie około 60.000 zł.

Społeczeństwo żydowskie naszego miasta niechaj osądzi, jak racjonalnie gospodarowało przełożeństwo dawnego Zarządu naszej Gminy Wyznaniowej, a p. Dr Silbiger niechaj pamięta, że latwiej jest sprzedawać wódkę, aniżeli wydawać „sprawozdania”. We wdóce może znajdować się tylko 50 procentu, a reszta może być czystą wodą, bo pijący i tak na tem się nie pozna. Sprawozdanie natomiast, jako przeznaczone dla ludzi trzeźwych, musi zawierać w pełnych 100% prawdę, gdyż społeczeństwo odrzuca potrafi odróżnić prawdę od kłamstwa.

O tem wszystkim wie przecież dobrze p. Dr Silbiger i dlatego było dla nas zagadką, po co wydał właściwie swe „sprawozdanie”. Zagadkę to rozwiąza- zali nam ludzie z jego własnego obozu, którzy obja- śnili nam, że celem tego sprawozdania jest przyprosze- nienie drukarzowi dochodów, a to z powodu na- ci na podpisywanie przezeń weksli, który zaopatrzone na- stępnie żyrem Dra Kleina i inż. Eichorna, eskontuje się w różnych bankach.

Z BAGIENKA KAHALNEGO.

Reformy w kahalie.

Zeszłego tygodnia wydał Dr Silbiger nader waż- ne dla żydostwa tarnowskiego zarządzenie.

Wskazuje ono dobitnie na to, że Dr Silbiger jest faktycznie reprezentantem Klaus i że ma istotnie zrozumienie dla spraw o charakterze religijnym.

W kahalie naszym zajęte są mianowicie dwie siły żeńskie, z których jedna nosiła dotąd suknie bez kołnierzy i bez rękawów.

Ten strój też urzędniczy „drażni” we wysokim stopniu „Tymczasowych radców kahalnych”, a w szczególności p. Arona Rosenzweiga.

Otóż onegdaj wydał Dr Silbiger ukaz, na pod- stawie którego owa urzędnicza kahału zmuszona została do noszenia sukni, zapiętej aż pod szyję i rękawami.

Oto owe „czynności niedierpiące zwłoki”, dla któ- rych władze nadzorcze rozkazały poprzednią Rade Wyznaniową Żydowską.

Szeroka kompetencja komisar- skiego zarządu kahalnego.

Obecny „tymczasowy” Zarząd kahału składa się z ludzi, którzy wobec władz głośzą zasadę, iż kahal jest instytucją „wyłącznie wyznaniową”. W dono- sach swoich przedstawiciele najczarniejszej reakcji i kotonijerki oskarżyli poprzedni Zarząd gminy, iż tenże zajmował się sprawami nie tylko religijnymi i tem niemniej usiłowało usadzić rozwiązanie wy- brane przez ludność Rady i Zarządu kahalnego.

Sjoniści twierdzą i twierdzą, że żydowska Gmina ludowa musi w obecnych stosunkach oprócz spraw czysto religijnych załatwiać także sprawy o cha- rakterze charytatywnym i narodowo-kulturalnym.

Wbrew temu, co głosi się wobec władz, p. komi- sarsz Dr Silbiger w praktyce załatwiał, jako prze- wodniczący Zarządu kahalnego, wiele spraw, nie ma- jących już nic wspólnego ze sprawami „religijnymi”.

Gdyby te czynności komisarza nie były zwykłe- mi budmiami, lecz mogły w czemkolwiek na ser- u użyć dół Żydów tarnowskich, znalazłby one u nas tylko pochwałę.

Tak jednak nie jest i zaraz czytelnicy nasi się przekonają, w jakim to kierunku komisarz p. Dr Sil- biger rozszerzył kompetencję Gminy żydowskiej.

W ubiegłą sobotę, t. j. dnia 30 maja b. r., p. komi- sarsz kazał podjąć nabożeństwa w bóżnicach pu- blicznie ogłosić, że jeżeli który Żyd uważa się za pokrzywdzonego wymiarami podatkowymi, może się zgłosić w kahalie, a prezes będzie u odnośnych władz interwenjował.

Jest to tumanięcie biednej i zniekądnie podatkami ludności żydowskiej, zasługujące na jak najostrze- żejsze potępienie.

Cała ta komedia, mająca na celu zyskanie na po- pularności, jest zwykłą niemierną bujda. Interwen- cja bowiem p. komisarza u władz podatkowych jest niedopuszczalną i ta jego interwencja w niczem też nie może zmienić wymiarów, choćby najbardziej wygórowanych i niesłusznych.

Tu mogą pomóc tylko rekursy pokrzywdzonych, oraz interwencja reprezentantów poszczególnych grup zawodowych.

Zapytujemy się, czy to narzucanie się ludności żydowskiej z interwencją w sprawach podatkowych jest wynikiem zasad samocynnych B. B. B. i czy te interwencje należy zaliczyć do spraw religijnych, których załatwianie należy do zakresu działania „tymczasowego” Zarządu kahalnego.

Drugą taką wycieczką komisarza jest następują- cą: Pan B., bliski współpracownik p. komisarza, miał jakiś sprawę w sądzie grodzkim. Chciał p. B. ustąpić przed przymusem złożenia przysięgi, napisał ko- misarsz do przyziębła sędziego, prowadzącego daną sprawę list z prośbą o interwencję, by sędzia tego p. B. nie zaprzysiągł.

Gdyby p. komisarz napisał tego rodzaju list w swoim imieniu, nie reagowałbyśmy na to. Zna- mym gościnie wycieczki osób, pod względem politycz- nym nam niemiłych, a jednak nie piszemy o nich, bo uważamy te sprawy za prywatne, których oma- wianie nie powinno mieć miejsca w poważnem cza- sopiśmie.

Uprawniony tech. dentyst.

Bernard Kapellner przeniósł Zakład dentystyczny na ul. Legionów L. 4 I piętro (róg Wałowej dom p. Dr. Adera).

P. komisarz miał jednak tak mało zrozumienia dla godności swego urzędu, iż w liście tym zwrócił się o interwencję w imieniu kahału, „zmuszonego interwenjować w obronie swych owieczek”.

Niechaj każdy nieuprzedzony odpowie, czy nie jest to niegodna komedia, jaką się odgrywa kosztem godności urzędu „tymczasowego przewodniczącego” i czy władze godzą się na to, by p. Dr Silbiger w tych sprawach podatkowych i sądowych rozsze- rzał kompetencję Gminy żydowskiej.

Ciekawym jest też problem, czy i o ile polska sa- nacja bierze odpowiedzialność za „sanacyjność” czyn- nych żydowskich sprzymierzeńców i czy się z dła- łanością tych sprzymierzeńców solidaryzuje.

Aron Rozenzweig nie chciał spalić naszych wieszczów.

Aron Rozenzweig ogłasza publicznie notatkę pod tytułem „w odpowiedzi oszczercom”. Wedle tego, sprostowania tarnowskiej Herostrat nie wzywał na po- siedzeniu Zarządu kahału do spalania dzieł litera- tury, a specjalnie pism „naszych polskich wiesz- ców”, a miało tylko powiedzieć, że należało spalić w bibliotece „Safa Berury” jedynie „książki he- retyków, bezbożników i wolnomyślicieli, ktorými bi- blioteka sjonistyczna zatrutą niewiame i czyste du- sze młodzieży żydowskiej”.

Dowiedzieliśmy się z tego sprostowania z ulgą, iż p. Rozenzweig nie chciał spalić „naszych wiesz- ców polskich”, — że p. Rozenzweig chciałby palić tylko książki „heretyków, bezbożników i wolnomy- ślicieli”.

Przedewszystkiem należałoby zapytać p. Rosen- zweiga, czy naprawdę wie, kto należy do „naszych wieszczów polskich” i na jakiej to zasadzie przy- szedł do przekonania, że ci „nasi” wieszczowie pol- scy” nie są „bezbożnikami i wolnomyślicieli”?

Wszak p. Rozenzweig nie zna wogóle języka pol- skiego i ani jednego zdania polskiego wypowiedzieć nie potrafi. Jest to rzeczywiście rzeczą zdumiewa- jącą, jak to analfabeta w odniesieniu do języka pol- skiego ma odwagę mówić o naszych wieszczach, których dzieł nie czytał i czytać nie umiał, ani nie umie.

Jeżeli zaś p. Rozenzweig naprawdę nie chciał spalić dzieł „naszych polskich wieszczów”, to jest- śmy ciekawi, czy p. Rozenzweig postarał się już o to, aby dzieła „naszych wieszczów” były przedmio- tem nauczania w szkole Talmud-Thora.

Chcieliśmy też usłyszeć od p. Rozenzweiga, czy należy spalić obok książek „bezbożników i wol- nomyślicieli, zatrutowych dusz młodzieży żyd- owskiej”, także „żywych bezbożników i wolnomy- ślicieli” i czy zalicza też do kategorii tych „bez- bożników” p. Dra Zygmunta Silbigera, Artura Mar- guleśa i Dra Hermana Mitza, którzy publicznie sie- dzą z odkrytą głową przy stołach kawiatarnych, jedzą trzecie potrawy i nie noszą pejsów i brody?

Przy tej okazji wartyłoby ostrzec polskich ra- dów przybytnych p. komisarza miasta przed ich kolegą p. Rozenzweigem, również radcą przybycz- nym, albowiem wiemy, że wśród przybytnych „rad- ców” jest dużo bezbożników i wolnomyślicieli.

Może też przy jakiejś okazji przed posiedzenie Rady wybadają radcowie przybytni znajomość je- zyka polskiego u p. Rozenzweiga i stwierdzą z przy- jacieliskiej z nim rozmowie, których wieszczów chce zaszczepić, a których dzieła ma zamiar spalić.

W końcu musimy zauważyć, że nie gniewa nas ani oburza blaźnienie jakiegoś analfabety, lecz że z całą siłą napiętnować musimy tego „rzekomego inteli- genta”, który w imieniu tego analfabety umieszcza notatki i sprostowania, przynoszące wstyd i ujmę całemu żydostwu.

Do czego dąży ogólny sjonizm?

5 Ogólny sjonizm
5 Ogólny sjonizm
5 Ogólny sjonizm
5 Ogólny sjonizm

pragnie zjednoczenia sił narodu żydowskiego dla odbudowy Palestyny.
dąży do hegemonii myśli narodowej nad partyjni- twnictwem.
dąży do harmonijnej współpracy kapitału i pracy w odbudowie Palestyny.
pragnie silnej Organizacji Sjońskiej, obejmującej róż- ne kierunki, — walczą jednak przeciwko przero- stowi federacji.

Głosujące na liście Nr 5!

Głosujące na liście Nr 5!

Wybory na XVII Kongres Sjonistyczny

Lokalna Komisja Wyborcza podaje niniejszym do wiadomości, że wybory na XVII Kongres Sjonistyczny odbędą się w Tarnowie dnia 7 czerwca b. r. w lokalu hotelu „Grand” (p. Freireicha) przy ul. Brodzkiegoś Nr. 1. od godziny 9 rano do 9 wieczór.

Przypominamy, że wedle instrukcji wyborczej, uchwalonej przez Główną Komisję Wyborczą dla Związku szeklowego w Zachodniej Małopolsce i Śląsku na posiedzeniu z dnia 1 stycznia 1931, głosowanie odbywa się tajnie, zapomocą białych kartek, składanych do rąk przewodniczącego Komisji, Kartka głosowania ma zawierać numer jednej listy wyborczej, może także zawierać nazwisko kandydata człowieku lub nazwę stowarzyszenia, reprezentującego daną listę.

Wyborca ma się jawnie do wyborów oświadczyć. Głosowanie przez pełnomocników jest niedopuszczalne.

W lokalu wyborczym i promieniu 20 metrów nie wolno uprawiać żadnej agitacji wyborczej.

Czynne prawo wyborcze przysługuje każdemu, który liczy co najmniej 18-ty rok życia, uścił wszelkie sjonistyczny za rok 5691 i jest wciągnięty na listę wyborczą.

Przewodniczącą Lokalnej Komisji Wyborczej.
Dr Chomet

Ciekawe...

Podobno wielkomistrz miasta p. Dr Mütz zachorował i nie urzęduje na Ratusz.

Przecież w życiu zdarzają się dość ciekawe przypadki. P. Dr Mütz, któremu szczerze życzymy prędkiego powrotu do zdrowia, zachorował właśnie na czas, kiedy „sprawa autobusowa” przysparza dość „zawikłany” charakter, tak, że miastu grozi szkoda w pokójne dość kwocie.

Szkoda wielka... że p. Dr Mütz właśnie teraz zachorował, bo obecność jego na Ratuszu przyczyniłaby się do wyświeślenia całej „sprawy autobusowej”.

Co na to p. prokurator przy Sądzie okręgowym w Tarnowie.

Aron Rosenzweig przynajmniej w swem sprostowaniu, że powiedział, iż należało w spalić w bibliotece „Sifrija Amamith” jedynie „książki heretyków, bezbożników i wolnomyslicieli”.

Czy Aronowi Rosenzweigowi ma uść bezkarnie publiczne nawoływanie do palenia cudzej własności? Zarząd biblioteki ludowej „Sifrija Amamith” jest mocno zaniepokojony pogórkami i nawoływaniami Arona Rosenzweiga do palenia dzieł „heretyków, bezbożników i wolnomyslicieli”.

P. Wojaczynski zasuspendowany.

Przed tygodniem został zasuspendowany p. Wojaczynski, urzędnik tut. Urzędu Skarbowego, którego w swoim czasie przeniesiono na stanowisko służbowe w Tarnowie z powodu najrozmaitszych afer, w które się zawikłał podczas wykonywania swych czynności urzędowych w Krakowie. Zwraca się uwagę tut. kupców i przemysłowców, że p. Wojaczynski na razie nie może wykonywać żadnych czynności, jak kontrolę patentów, badanie ksiąg itd. i to aż do wydania wyroku dyscyplinarnego i ponownego powołania go do służby.

Z sali sądowej.

W dniu 2 czerwca b. r. odbyła się przed sądem grodzkim Dren Kosibą rozprawa karna, w której p. Dr Szalit oskarżał p. Artura Margulesa o to, iż tenże publicznie wyraził się o nim w sposób obraźliwy.

Wedle skargi bowiem p. Margules posadził p. Dra Szalita, iż tenże będąc członkiem delegacji Rady gminnej, mającej za cel niedopuszczenie do rozwiązania Rady przez władze administracyjne, równocześnie i w tajemnicy czynił starania, aby go umieszczono na liście przybożnej Rady komisarsza gminnego.

Oskarżyciela zastępował p. Dr Kleinberger, bronił zaś p. Margulesa p. Dr Klein.

Oskarżony nie usiłował nawet przeprowadzić do wodu prawdy, a bronił się tem, iż słowa jego nie zawierają znamion obrazy czy, oraz że za przestępstwo się przedawniło, z powodu wniesienia skargi po upływie 3 miesięcy.

Przesłuchany w charakterze świadka p. Dr Mandel, zarzyszczony na żądanie obrońcy, potwierdził treść skargi.

Rozprawa została odroczonej celem przesłuchania świadków, zaoferowanych przez oskarżonego, a mających stwierdzić, iż oskarżony w dniu podanym w skardze nie mógł dopuścić się obrazy czy, skoro w tymże dniu był rzekomo obłożnie chory.

Wydawca i odpowiedzialny redaktor: Chaim Friedman.

ERNA NEBENZAHL

Jasło

ROMAN SANDHAUS

Tarnów

zareczeni w maju 1931 r.

Naszeemu długoletniemu członkowi Romanowi Sandhausowi składamy serdeczne życzenia z okazji Jego zareczni z p. Erną Nebenzaahl z Jasła.

Zarząd Centralny Z. T. G. S. Samson
Sekcja piłki nożnej ZTGS „Samson”

Podziękowanie.

Wpamu lekarzowi-dentyście Jakóbowi Wandstelnowi wyrażam tą drogą serdeczne podziękowanie za zupełnie wyleczenie mnie z poważnej choroby jamy ustnej.

Salomon Hopfenberg.

Jeszcze w sprawie Jaworskiego.

W związku ze sprostowaniem p. Feliksa Jaworskiego, umieszczonem w Nrze 20 „Tygodnika Żydowskiego”, oświadczam, że zapytanemu przez siebie Kazimierzowi Jaworskiemu nie powiedziałem, że „wiecej pytanym nie będzie”.

Ks. Dr J. Młodochowski.

Ze Stowarzyszenia Kupców

Przysidium Stow. Kupców w Tarnowie interweniowało dnia 1 b. m. ponownie u Naczelnika tutejszego Urzędu Podatk. p. Dra Oporskiego w sprawie ostatnich wymiarów podatku obrotowego za r. 1930.

P. Dr Oporski z dużym zainteresowaniem wysłuchał dezyderatów tutejszego kupiectwa i zapewnił, że zbada z całą bezstronnością wszelkie szusne żale opodatkowanych.

W pierwszym rzędzie przyrzekł, że na żądanie udzieli zgłaszającym się podstaw wymiaru, będącym ważnym substratem do ewent. wniesienia rekursów.

Następnie przybiegał, że jakkolwiek termin o przyznaniu hurtownikom 1% stawki od obrotu minął już z dniem 15 maja b. r., to podania takie, usprawiedliwiające opóźnione ich wniesienie, będą rozpatrywane i w uwzględnieniu godnych wypadków pomysłnie załatwione.

Ponadto przyrzekł ponownie, że chętnie zaprosi do tutejszej Komisji odwoławczej od podatku obrotowego, która prawdopodobnie z końcem czerwca lub początkiem lipca zwołana zostanie, — delegatów Stow. Kupców z poszczególnych branż z głosem doradczym i porozumie się jeszcze w tym kierunku z Przysidium Stowarzyszenia.

Wybór referenta hipotecznego w Kasie Oszcz.

Dnia 2 czerwca b. r. odbyło się posiedzenie Rady Kas Oszczędności, na którym między innymi wybrano jednogłośnie referentem hipotecznym p. Dra Kryplewskiego.

Jest to prawie jedyny trafny wybór, dokonany w ostatnich czasach na terenie gminy.

Kursa uzupełniające dla rezerwistów.

Związek rezerwistów i byłych wojskowych Rzezypospolitej Polskiej, chcąc przyjąć w pomoc swoim członkom na polu oświatowym, ma zamiar urządzić z początkiem roku 1931-32 skrócone kursa przygotowawcze z zakresu szkół średnich. Reflektanci (tak z pośród członków, jakoteż i nieczłonków) winni się zgłaszać po bliższe informacje do sekretariatu Związku rezerwistów (lokal legistów, plac Katedra) we wtorki, piątki i niedziele od godz. 10 do 12 w południe do końca miesiąca czerwca b. r.

Przes: por. Świdarski.

Ze Stowarzyszenia „Beth-Lechem”.

Spotykamy się w ostatnich czasach dosyć często ze strony poważnych obywateli z odnową uszczuplenia datków miesięcznych, jakoteż przy zbiorach ulicznych na cele Stow. Beth-Lechem.

Zaznaczamy, że Stowarzyszenie nasze nie nosi żadnego charakteru partyjnego. Jedynym celem jest wspieranie tych, którzy pomocy potrzebują, bez względu czy należą do jakiegos stowarzyszenia.

Wydział Stow. Beth-Lechem.

KRONIKA.

Kino dzwiękowe „Apollo”. Świetny film „POCHODNIA” (Marsyljanka). W głónej roli John Boles.

Wystawa obrazów utalentowanego artysty-malarza Józefa Badovera otwarta codziennie w sali p. Weidena przy ul. Prez. Mościckiego 2 od godz. 10 do 11 w południe i od godz. 4 do 8 wieczór.

Wiec ludowy. W niedzielę 31 maja odbył się wiec ludowy, zwołany przez PPS. i Bund, a poświęcony obecnej sytuacji politycznej i gospodarczej państwa. Przemawiał p. poseł Adam Ciołkosz i Batist, po czym przyjęto przedłożone rezolucje.

„Mysz kościelna”. Dnia 6 czerwca odegra towarzystwo dram-muz. „Muza” komedie Wł. Fodora „Mysz kościelna”. Szukała ta grana z wielkim powodzeniem na scenach stołecznych, wzbiadła i u nas obłrymnie zainteresowanie, szczególnie że udział biorą najlepsze siły „Muzy”. Czysty dochód przeznaczony jest na „Ochronkę żydowską”. Szczegóły w afiszach. Pozostałe jeszcze bilety są do nabycia w księgarni p. Seidena.

Dział sportowy.

PIŁKA RĘCZNA.

Drużyny męskie: Samson—ZMS. 0 : 1.
Drużyny żeńskie: Samson—ZMS. 11 : 0.
Piłka nożna: Bocheński KS.—Samson 1 : 0 (0 : 0).
Futbol (Chrzanów)—Jutrzenka 4 : 1. Mistrz. klasy A.

ZMS.—Bar Kochba (Debica) 6 : 0. Mistrz. kl. B.
Samson II.—Metal II. 1 : 1. Mistrz. rezerw.

KRYNICA Pensjonat TOSKA

pięknie położony, nowoczesny komfort, wykwinne i obfite utrzymanie, wytworne towarzystwo żydowskie, w czerwcu ceny bardzo niskie.

Informacje u p. Krumholza Tarnów, Wałowa 25, lub w Zarządzie pensjonatu Krynica, Telefon Nr. 54.

Przybory fotograficzne CH. BRONSTEIN PASAŻ TERTILA

Bezpłatne

wywoływanie płyt i filmów jakoteż wszelkie porady fachowe.

Maurycy Abend

Tarnów, ul. Krakowska L. 50.
zaprasza do swego

pięknego ogrodu

gdzie w cieniu można odpocząć, krzepić się wyciemieniami przekąskami z doskonałego bufetu, piwem okolicznym oraz kawałem mlekiem.

Przy pięknej pogodzie koncert orkiestry 16 pp.

KOLJE NAJNOWSZE

w wielkim wyborze

wykwintne artykuły kosmetyczne poleca firma

B. Weissberg, Tarnów

Telefon 326. Wałowa 29. Telefon 326.

Kto elegancko i fanio chce się ubierać niech spieszy oglądać najnowsze modele

plaszczy, kostiumów, sukien i bluzek

wiosennych i letnich w znanej firmie

M. Süsler

Tarnów, ul. Krakowska 23.

Telefon Nr. 152.

Solidna obsługa! Ceny konkurencyjne!